

Kvalitetsredovisning för fritidshem Skvadronskolan 2009/2010

2010-08-13, Berit Jacobsson – Landberg

Underlag för kvalitetsredovisning

Kvalitetsredovisningen bygger på fritidshemspersonalens årliga skriftliga utvärdering som samtlig personal har deltagit i. Rektor har sammanställt materialet.

Styrning och ledning

Skvadronskolan tillhörde till och med januari 2010 Södra Rissnes skolområde. Här ingick grundskola med små och stora undervisningsgrupper, särskola samt 6 förskolor.

Ledningsteamet bestod av rektor och två biträdande rektorer. Från och med februari är Skvadronskolan en egen enhet med en rektor.

Fritidshemmet

Skolans fritidshem har tre avdelningar, Akvariet, Bikupan och Cirkusen. Observera att i tabellen nedan är elever 1-3 redovisade. Förskoleklasserna och dess personal finns redovisade i kvalitetsredovisning för skolan

Barngruppens storlek, sammansättning och könsfördelning

Avdelning	Åldrar	Flickor	Pojkar	Totalt antal barn per avdelning
Akvariet	Klass 1-3	16	24	40
Bikupan	Klass 1-3	14	21	35
Cirkusen	Klass 1-3	17	22	39

Personaltäthet

Avdelning	Antal högskoleutbildade	Personal med annan utbildning	Barn/årsarbetare
Akvariet	67%	33%	17,5 (antal i snitt)
Bikupan	100%		
Cirkusen	67%	33%	

Lokaler och utemiljö

Förutom de tre fritidshemsavdelningarna Akvariet, Bikupan och Cirkusen så har vi även inrett ett separat fritids för eleverna i trean i ett av skolans klassrum. Akvariet, Bikupan och Cirkusen använder sig också de av 1-2:ornas klassrum för fritidsverksamheten på eftermiddagarna. Skolgården är totalrenoverad med bl.a streetbasket och kompisgunga som nya attraktioner. Gården är allmän men används till största del bara av skolan under den tid som skola och fritidshemsverksamhet håller öppet. Till gården hör en fotbollsplan som även spolas till skridskois under vintern. Det finns också ett kuperat område med träd och buskar där barnen gärna leker. Eftersom gården inte är inhägnad av ett sammanhållet staket så är personalen mycket noggrann att med alla barn gå genom var skolgränserna går.

Resultat

Den nyrenoverade skolgården är ett ”Lyft” för verksamheten.

Att ha separat verksamhet för årskurs tre har varit pedagogiskt framgångsrikt och dessutom förbättrat arbetsmiljön för såväl barn som vuxna eftersom barnantalet minskat i Akvariets, Bikupans och Cirkusens ordinarie lokaler.

Åtgärder för utveckling

För närvarande har vi inga prioriterade behov av utveckling vad gäller lokaler och utemiljö.

Verksamhetens värdegrund

”Det offentliga skolväsendet vilar på demokratins grund. Skollagen slår fast att verksamheten skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och att var och en som verkar inom skolan skall främja aktningen för varje människas egenvärde och gemensamma miljö” Lpo 94

I fritidshemsverksamheten utgår arbetet från Skvadronskolans ledord – kamratskap och arbetsro. (I övrigt definierar vi vår värdegrund utifrån den målbild som vi har vad gäller normer och värden. Se under rubriken ”Normer och värden”)

Fritidshemmets uppdrag

Kultur och föreningsliv

Arbete som pågått

Under skolloven har fritidshemmen haft en speciell planering, då det funnits tid till besök på bland annat museer och teatrar. När det gäller verksamheten under läsåret så har sådana besök oftast lagts under tiden för den samlade skoldagen och fritidspersonal och klassernas lärare har då varit delaktiga i dessa utflykter.

I samarbete med Sundbybergs olika idrottsföreningar har tredjeklassarna kunnat få delta i Idrottslyftet, där olika sportaktiviteter ingått varje vecka.

Resultat

Genom samarbetet med lärarna inom den samlade skoldagen har det varit möjligt att genomföra olika studiebesök och utflykter vilket har varit positivt.

Idrottslyftet är en bra satsning för de äldsta barnen i fritidshemsverksamheten.

Åtgärder för utveckling

Vi skulle kunna bli bättre på att försöka ta reda på om det finns verksamheter inom kultur och föreningsliv som skulle kunna komma till oss och genomföra aktiviteter.

Lek och skapande

Arbete som pågått

Efter skoldagens slut har det varit utevistelse på gården för alla fritidshemsbarn. Från cirka klockan 14 är det mellanmål. En i fritidshemspersonalen finns i matsalen och tar emot tillsammans med personalen i köket. Barnen väljer själva när de vill gå in och äta och tillsammans med vem/vilka. Detta för att inte i onödan bryta deras lekar och för att de ska få möjlighet att göra egna val.

Måndag- torsdag har det oftast funnits fasta aktiviteter, som bollspel, drama, bildverkstad och idrottslyftet för årskurs tre, ett samarbete med idrottsföreningarna i Sundbyberg.

Barnen har själva valt om och vilka aktiviteter de har velat delta i.

På slutet av vårterminen har vi anordnat organiserade lekar tillsammans med vuxna för tvåorna för att de ska få chans att lära känna varandra bättre i och med att de ska slå ihop och gå i samma klass i trean.

Fredagar har fritidshemmen visat film för olika åldersgrupper, en gång per månad har de haft en gemensam samling för samtliga barn och vuxna idrottssalen. Till detta tillfälle har barnen fått anmäla sig för ett framförande som de sedan tränat inför, enskilt eller i grupp. De som inte har upprätt har varit publik.

Efter dagens aktivitet och utelek så har alla gått till sin egen avdelning där de spelat spel, byggt, ritat, sytt, trätt halsband m.m.

Klockan 16 har treornas fritidshemsavdelning stängts och de barnen som då är kvar har gått till den avdelning dit de hör, A, B eller C.

Klockan 16.30cirka har alla samlats på Akvariet igen och klockan 18 har fritidshemmet stängts för dagen.

Resultat

På fritidshemmen arbetar idrottslärare, bildpedagog, förskollärare, fritidspedagog samt fritidsledare med körledarvana vilket har gett en bred kompetens då eftermiddagsaktiviteter har planerats och genomförts.

Det har varit en stor uppslutning och barnen har tyckt att aktiviteterna har varit roliga.

Fredagsunderhållningen har uppskattats både av artister och av åskådare. Att organisera lekar med blivande treor har varit uppskattat och vi vill gärna fortsätta med detta framöver.

Åtgärder för utveckling

Fritidshemspersonalen vill utvidga begreppet bollspel till lekar i gymnastiksalen, eftersom en del barn känner sig osäkra när det gäller bollspel.

Stöd i utvecklingen

Arbete som pågått

Barnen har varje dag kunnat leka både ute och inne. De har lekt i grupper, två och två och ibland för sig själva. Valfriheten och variationen är viktig. Barnen har också haft organiserade gruppaktiviteter och lekar.

Personalen på fritidshemmet är medvetna om rollen som viktiga förebilder för barnen.

Förhållningssättet är att förtydliga, och hjälpa till, tillexempel genom att ge tips om lämpliga aktiviteter eller ge stöd vid konfliktlösning.

Barnen har vid många tillfällen fått träna att ta hänsyn till varandra, vänta på sin tur, lyssna på andra och själva bli lyssnade till.

Det här är ett utvecklingsarbete där personalens roll är att stödja och sätta gränser. Det pågår hela tiden som barnen är inskrivna i fritidshemsverksamheten.

Resultat

Personalen ser att barnen utvecklas. Barnen är i olika åldrar och på olika utvecklingsstadier. De flesta samspekar väl med sina kamrater och med de vuxna. En del barn har behövt mer stöd vid lek, arbetsuppgifter och aktiviteter än vad andra har behövt.

Åtgärder för utveckling

Att personalen ska delta mer aktivt i barnens fria lekar för att inspirera och vägleda dem samt visa på hur man kan umgås och samarbeta på ett bra sätt.

Social kompetens och självständighet

Arbete som pågått

Planerade och spontana gruppindelningar med blandade åldrar. Lek ute och inne. Samtal om att vara en bra kompis och vad det innebär. Livskunskap i alla grupper.

Spel och regellekar. Oenigheter som man har fått hjälp att lösa och även provat att finna en egen lösning på.

Träning i att ta ansvar för det som praktiskt rör en själv. Träning i att ta ansvar för innemiljön i skolan, till exempel genom att hjälpa till att städa.

Barnen har själva fått välja när de vill äta mellanmål och tillsammans med vem/vilka.

Resultat

Se ovan under Stöd i utvecklingen

Att själv få välja när du vill äta mellanmål tränar barnet att bli uppmärksam på sin kropp, när är jag hungrig? De får avsluta en lek och tvingas inte avbryta mitt i, vilket är bra för koncentration och fantasi. Det är också bra att kunna tänka, det är jag som bestämmer det här.

Åtgärder för utveckling

Samma åtgärder som under rubriken stöd i utvecklingen.

Kost och fysisk aktivitet

Arbete som pågått

Uppmuntran till utelek har ingått varje dag. Många olika bollturneringar, bordtennis, spökboll och innebandy.

Då en vuxen suttit vid barnens bord under en måltid har de försökt uppmuntra till att smaka på olika sorters mat och till ett trevligt bordsskick och bordssamtal.

De allra flesta mellanmål består av smörgås med pålägg, mjölk, frukt och/eller grönsaksbit. Någon gång då och då är det fest med till exempel glass eller något hembakt.

Resultat

De allra flesta av barnen har uppskattat utelek och rörelseaktiviteter, även om de har valt att göra olika saker. Några barn har behövt att de vuxna bestämmer att alla ska vara ute en stund. Några barn har också haft behov av att sättas igång i rörelseaktivitet.

Åtgärder för utveckling

Höstterminen 2010 ska hela skolan arbeta med temat ”hälsa och livsstil”.

Samarbete fritidshem och hem

Skolan och hemmet har ett gemensamt ansvar för att barnen ska få en positiv fritidshemstid. Ett gott samarbete och ett ömsesidigt förtroende är grunden för detta.

Arbete som pågått

Daglig kontakt med de yngre barnens föräldrar vid hämtning och lämning. Telefon- och mailkontakt, veckobrev på anslagstavlorna. Övriga tillfällen till kontakt har varit föräldramöten, föräldrafika, Skvadronskolans dag och knytkalas.

På Cirkusen har man intervjuat barn i klass 1 om hur de upplever ”fritids”, hur de trivs och vilka önskemål de har.

Resultat

Fritidshemmen har presenterat sin verksamhet på föräldramöten bättre än tidigare år. Dock har andelen föräldrar som deltagit vid mötena inte alltid varit så hög. Personalen uppfattar samarbetet med de allra flesta föräldrarna som gott. Föräldrar visar intresse genom att ställa frågor till personalen. Föräldrar tar kontakt då det är saker de undrar över eller vill diskutera. Personal tar kontakt då de behöver prata om något.

I enkätsvar från föräldrar går det att se att de flesta föräldrar känner sig trygga och uppfattar att deras barn trivs i skolan.

Barnintervjuerna uppfattas som ett bra underlag vid utvecklingssamtalet då de bidrar till en helhetssyn vad gäller barnets dag i skolan.

Att skicka hem information i pappersform med barnen är ett sårbart system.

Åtgärder för utveckling

Önskvärt är att all information mailas till dem som har en mailadress.

Fritidshemmen skulle vilja föreslå att föräldrarna valde olika ansvarsområden vid gemensamma aktiviteter och traditioner för att få möjlighet att bli mer delaktiga och lära känna varandra bättre.

Hemsidan behöver fortfarande utvecklas.

Normer och värden

Arbete som pågått

Genom arbete i grupp, lek, samvaro och samtal och andra gruppaktiviteter kan barnen stärka och träna sin sociala förmåga. De vuxna är viktiga förebilder när och hjälper också till med till exempel konfliktlösning. Barnen i fritidshemmet tränar vid många tillfällen att ta hänsyn till varandra, vänta på sin tur och få uppleva att själva bli lyssnade till. Det är ett utvecklingsarbete som pågår under hela tiden som eleverna är inskrivna på fritidshemmet.

Resultat

I det stora hela så ser personalen på fritidshemmen att barnen visar respekt, och omsorg om sina kamrater. De frågar kamrater om de vill vara med och leka, kommer till en vuxen och berättar om någon slagit sig eller om det är bråk. Dock finns det alltid några barn på varje avdelning som inte klarar av detta utan en vuxens stöd, detta är naturligt eftersom de fortfarande är små.

Hur barnen uttrycker känslor och åsikter är individuellt samt beroende av sammanhanget. Personalen upplever att de flesta vågar visa sina känslor som glädje eller ilska. Personalen försöker även uppmärksamma de tystare barnen.

Barnen vet ofta vad som är rätt eller hur de borde agera men styrs också av sina impulser. För många barn kan det vara svårt att se sin egen del i en konflikt i stridens hetta. I vardagliga samtal, vid konfliktlösningar samt på livskunskapen har barnen getts möjlighet att träna på och fundera kring alternativa lösningar.

De valbara aktiviteterna som fritidshemmen har anordnat genom att samarbeta mellan avdelningarna, t.ex bollspel och lekar, tror vi har bidragit till att barnen umgås på ett kamratligt och respektfullt sätt.

Åtgärder för utveckling

- Att personalen ska delta mer aktivt i barnens fria lekar för att inspirera och vägleda dem samt visa på hur man kan umgås och samarbeta på ett bra sätt.
- Att acceptera att alla avdelningar inte alltid kan ha exakt samma regler för allting. Det kan se olika ut olika år beroende på hur barngrupperna ser ut. Dock är det viktigt att förklara för barnen varför man gör på olika sätt.

Genus och jämställdhet

Resultat

- Såväl pojkar som flickor deltar i de flesta lekar. Fotbollsplanen är dock ett undantag då det främst är pojkar som väljer den aktiviteten. Detta har dock varierat mellan åren.
- På Cirkusen tycker personalen att barnen där leker på ett jämställt vis både vad gäller val av lek och val av lekkamrater, dock med undantag för sexåringarna som gärna har delat upp sig i en flick- och en pojkgrupp. På Bikupan och Akvariet tycker personalen att flickor och pojkar ofta väljer kamrater av det egna könet.
- Vi försöker bemöta barnen och tala med dem utifrån vilka individer de är och inte utifrån deras kön. Dock kan vi pedagoger agera olika på ett omedvetet sätt.
- Vinsten med att pojkar leker med flickor och vice versa är att alla får fler kompisar att leka med och att lekutbudet kan bli större.

Utvecklingsområden

Fritidshemspersonalen vill bli mer genusmedvetna när det gäller inköp av leksaker.

Inflytande och ansvar

Skvadronskolans målbild:

Barnen behöver dels lära sig att ta ansvar för det som praktiskt rör dem själva, dels ansvar för att vara en del av en grupp och visa respekt och hänsyn inför de barn och vuxna som ingår i den. Det är viktigt att barnen får växa in i att ta ett ökat ansvar, det vill säga att ansvaret är relaterat till barnets mognad och situation. Bäst tar vi tillvara barnens tankar och idéer genom att tala med dem och lyssna till dem i den dagliga samvaron. På så sätt kan barnen påverka sin dag på ett konkret sätt.

Vi tycker att det är viktigt att:

- Barnen vet att deras tankar och åsikter är värdefulla
- Barnen lyssnar till sina kamrater och lärare
- Barnen känner och förstår att ansvar och inflytande hör ihop och leder till en bättre miljö
- Barnen känner ansvar för skolans miljö

Arbetet som pågått

Fritidshemspersonalen utgår ifrån att barnen vill ha, och behöver, både tydliga regler men också eget ansvar och i och med att man ger dem detta så uppnår man goda resultat.

Resultat

- På Cirkusen och Bikupan har barnen blivit duktiga på att ta ett eget ansvar för flera olika aktiviteter, såsom pingis, bowling, fotbollsspel etc. De har skrivit upp sig på listor, hållit tider och samarbetat bra.
- Att barnen själva har möjlighet att välja när de vill gå in och äta sitt mellanmål är viktigt för kontinuiteten i lekarna men är även en självständighetsträning.
- Det ligger färre leksaker slängda på skolgården än det har gjort tidigare.
- Barnen är bra på att hålla reda på vem som har ansvar för vad.
- Barnen har vidare hjälpt till att städa korridorer och gå med papper till pappersinsamlingen.
- De flesta barnen visar respekt och omsorg om sina kamrater. De frågar kamrater om de vill vara med och leka, kommer till en vuxen och berättar om någon slagit sig eller om det är bråk.

Åtgärder för utveckling

Hjälpa barnen att ta ytterligare ansvar för lokalerna, främst, korridorer, kapprum och ordningen på toaletterna.

Ett mångkulturellt fritidshem

Arbetet som pågått

I Skvadronskolan har många barn med annat modersmål än svenska. De flesta av dessa har modersmålsundervisning. Vi har skoltraditioner som uppmärksammar den kulturella mångfald som finns representerad i skolan, till exempel Rissne OS och internationellt knytkalas.

Resultat

Det är självklart för barnen i vår skola att man kan ha olika bakgrund och kultur. Det mångkulturella är naturligt för dem.

Fritidshemspersonalen har dock varit lite dåliga på samtliga avdelningar när det gäller att låta barnen berätta om olika traditioner som de har hemma. Det har mer skett under den samlade skoldagen, till exempel har Adhi, fritidsledare på Akvariet, gått runt i F-2:orna och berättat om Kenya och livet där.

F-2:s internationella knytkalas är fortfarande en succé.

Utvecklingsområden

Fritidshemmen kan bli bättre på att låta barnen berätta om olika traditioner som de har hemma under verksamhetens samlingar. Det finns även möjlighet att också utnyttja den mångkulturella almanackan under fritidshemstid.

Barn i behov av särskilt stöd

Arbete som pågått

För en del barn är behovet av extra stöd under fritidshemstiden inte lika stort som under skoltiden. Detta beror ofta på att det är en friare verksamhet där. Några barn har dock haft behov av lite extra vuxenstöd i fritidshemsverksamheten.

Resultat

I fritidshemsverksamheten har de extra resurstimmar som blivit tilldelade använts till att skapa mindre grupper genom att starta en speciell fritidshemsverksamhet för årskurs tre. På så sätt har det varit lättare att anpassa verksamheten efter barnens mognad och behov samtidigt som det har blivit lugnare i och med att grupperna inte har varit så stora. Personalen upplever att vissa barn skulle ha behövt mer direkt stöd i den fria leken.

Utvecklingsområden

Att hjälpa de barn som behöver så att de tar en mer aktiv del av den fria leken och utvecklas i den.

Samarbete med andra verksamheter

Arbete som pågått med verksamheter utifrån

Klassbytdagar, uppstartsveckor, fritidshemspersonal deltar vid inskolning av sexåringar tillsammans med förskollärarna i förskoleklasserna. Idrottslyftet i samarbete med idrottsföreningarna i Sundbyberg. Inskolning till Gluggens fritidsklubb. Fritidshemspersonal från hela Sundbyberg har ett nätverk som har börjat träffas två förmiddagar per termin för att diskutera olika, för fritidshemsverksamheten, gemensamma teman. Detta upplevs som positivt.

Samarbete inom och mellan Skvadronskolans fritidshemsavdelningar

- Samarbetet mellan avdelningar vid utevistelse, mellanmål och aktiviteter har fungerat väl och har gett barnen både frihet och ansvar. Det har även de ”öppna dörrarna” mellan avdelningarna.
- På Akvariet har personalen avsatt en stund varje fredag för att stämma av veckan. Bikupan har inte haft någon särskild tid för detta men har kunnat ta upp sådana frågor på arbetslagsplaneringen eftersom alla varit representerade där. På Cirkusen har ingen sådan avstämning kunnat genomföras på grund av att all personal inte kunnat delta i arbetslagsmötet.
- Personalen i treornas fritidshemsverksamhet har inte haft någon avsatt tid för gemensam planering men verksamheten har ändå fungerat väl även om huvudansvaret har fått ligga på en person.
- Genom att starta en speciell verksamhet för årskurs tre har både treornas behov kunnat tillfredsställas på ett bättre sätt samtidigt som det har blivit en lugnare

lek miljö på de ordinarie fritidshemsavdelningarna. Barnen i klass tre har vid många olika tillfällen talat positivt om denna förändring.

- Fritidshemspersonalen har haft en fast tid för gemensam planering en timme i veckan. Det har även genomförts några möten på kvällstid, bland annat barnkonferenser.

Utvecklingsområden

Komma tillrätta med tider för gemensam planering vilket borde bli lättare det kommande läsåret av organisatoriska skäl.

Kunskap

Arbete som pågått

Leken och lärandet går hand i hand. Det går att se att barnens lek påverkar vad de vill lära sig och omvänt att saker de lärt sig påverkar deras lekar.

Resultat

- De planerade aktiviteterna har haft en god uppslutning och uppskattats av barnen, dock i lite olika grad på olika avdelningar. Det har varit en god stämning och gott samarbete på de aktiviteter som letts av vuxna.
- Under skolgårdens ombyggnad så har ytorna för barnens fria lek utomhus begränsats.
- På Cirkusen och Bikupan har barnen blivit duktiga på att ta eget ansvar för flera olika aktiviteter, såsom pingis, bowling, fotbollsspel etc. De har skrivit upp sig på listor, hållit tider och samarbetat bra.
- Treornas musikal bidrog till ett ökat miljömedvetande hos barnen.
- De flesta barnen har utvecklat sina motoriska kunskaper genom fysiska aktiviteter, pyssel samt sin sociala förmåga i andra sammanhang än på Skvadronskolan, t.ex utflykter och studiebesök.

Utvecklingsområden

Det skulle vara önskvärt om de planerade aktiviteterna kunde tidigareläggas. Kan någon planerad aktivitet som fritidshemmet ansvarar för ligga inom ramen för den samlade skoldagen?

Personalens kompetensutveckling

Arbete som pågått

En personal som arbetar på fritidshemmet har kompetensutvecklat sig genom att läsa fritidspedagogik respektive läs- och skrivinläring på Stockholms Universitet.

Resultat

Den personal som utbildat sig har haft stor nytta av båda utbildningarna, både inom den samlade skoldagen samt i fritidsverksamheten.

Åtgärder för utveckling

Personalen skulle gärna vilja delta i pedagogisk handledning, något gruppen har haft tidigare och som upplevdes som positivt för verksamhetens utveckling. Intresse finns också för att få utbildning i "Komet" för skolpersonal.

Övriga fortbildningsönskemål från personalen på fritidshemmet är bland annat att fler får utbildning i StegVis och pausgymnastik, så kallad "Röris", samt annan inspirationsfortbildning i lek och idrott.

Rektors slutord

Personalen i fritidshemsverksamheten har stora ansvarsområden då deras ansvar gäller både verksamhet under skoldagen och under eftermiddagsverksamheten.

Det är viktigt att finna en balans mellan deras olika arbetsuppgifter.

Barngrupperna i verksamheten är stora och det krävs en noggrann struktur och planering för att allt ska fungera väl.

Årets gruppindelning, med speciell verksamhet för årskurs tre, har fallit väl ut och varit uppskattad bland barnen och bidragit till mindre grupper i f-2.

De valbara aktiviteterna har varit populära och dagens rutiner har varit väl planerade.

Vikten av vuxnas medverkan i barnens fria lekar nämns i utvärderingen vilket jag tycker är positivt.

Innehåll

Förutsättningar	sidan 2-3
Värdegrund	sidan 3
Fritidshemmets uppdrag:	
Kultur och föreningsliv	sidan 3
Lek och skapande	sidan 3-4
Stöd i utvecklingen	sidan 4-5
Social kompetens och självständighet	sidan 5
Kost och fysisk aktivitet	sidan 5
Samarbete fritidshem och hem	sidan 5
Normer och värden	sidan 6-7
Genus och jämställdhet	sidan 7
Inflytande och ansvar	sidan 7-8
Mångkulturellt fritidshem	sidan 8-9
Barn i behov av särskilt stöd	sidan 9
Samarbete med andra verksamheter	sidan 9-10
Kunskap	sidan 10
Personalens kompetensutveckling	sidan 10-11